

Bodemkwaliteit

De bodemkwaliteit in de Veenkoloniën staat onder druk. Met als gevolg een toenemend risico op stuifschade, verslemping, plassen op het land en lage delen die te nat zijn om te bewerken en meer last van droogte. Met de klimaatverandering is de verwachting dat deze problemen alleen maar toenemen en in sommige jaren zorgen voor lagere opbrengsten of zelfs misoogsten. Verbetering van de bodemkwaliteit is daarom belangrijk om opbrengsten op peil te houden en daarbij ook emissies van gewasbeschermingsmiddelen, nutriënten en broeikasgassen te verminderen.

Het is van belang om enerzijds de grond zo grof mogelijk te houden om risico's op slemp en stuiven te beperken en anderzijds een goed zaaibed te hebben met een goede aansluiting naar de ondergrond. Naast een goed uitgevoerde grondbewerking is een voldoende aanvoer van organische stof van groot belang. Ook bij andere bewerkingen, zoals mest uitrijden en zaaïen/poten, moet de bodemstructuur worden behouden.

Om de kans op stuiven te beperken is het belangrijk te grond niet te fijn te maken. Een juiste rijnsnelheid is een factor van betekenis, ook bij het injecteren van mest. Het injecteren van mest en een bewerking met een vaste tand cultivator moet niet met een te hoge snelheid plaats vinden, omdat de grond dan te hoog wordt opgeworpen en te fijn wordt geslagen. Bij te snel rijden verkruimelen de kluiten in de buizenrol. Bij spitten is het lastig om de grond voldoende stevig te krijgen zonder het te fijn te maken. Het is belangrijk dat de losgemaakte grond weer voldoende wordt aangedrukt om aansluiting met de ondergrond te behouden en om uitdroging te voorkomen. Zeker bij te langzaam rijden komt er teveel lucht in de grond en kan deze met een vorenpakker niet meer goed worden aangedrukt. De grond komt dan vlakker te liggen met meer kans op verstuiven.

Wortels van een groenbemester zorgen voor kluitvorming en daarmee een betere bodemstructuur. De kluiten blijven na een grondbewerking in stand.

Mestinjectie met hoge rijnsnelheden kan leiden tot een fijne structuur die stuif- en slempgevoelig is.

Resultaat van bodembewerking uitgevoerd met de juiste snelheid. Grote kluiten in de ondergrond (rechts van de schep) en fijnere kluiten in de bovengrond (links van de schep)

Resten van (doodgespoten) rogge verkleinen de kans op verstuiven.

Meerdere bewerkingen in één werkgang bv een cultivator met voorzetwoeler en vorenpakker houden de bodemstructuur beter intact. De groenbemester, hoewel matig ontwikkeld, zorgt voor een betere structuur.

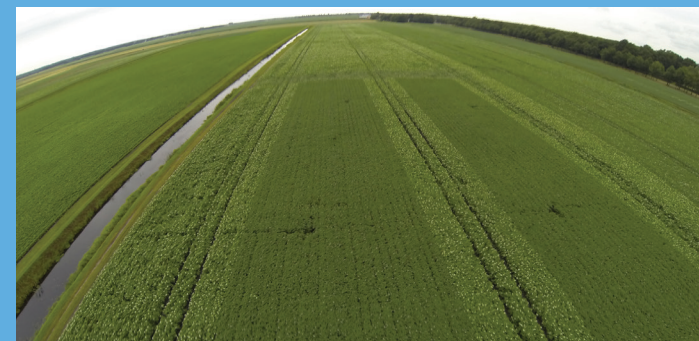

Foto van de demoproef op 8 juli 2014 gemaakt met een drone. Links het perceelsdeel bewerkt met cultivator; rechts het perceelsdeel bewerkt met spitmachine. Aan het gewas is geen verschil te zien tussen de objecten. De gegraven profielkuilen in het perceel zijn zichtbaar.

Bij spitten met een te lage rijsnelheid komt er teveel lucht in de bodem en kan deze niet meer goed worden aangedrukt.

Betere bodemstructuur van de bouwvoor heeft u zelf in de hand

1. Vergroot de organische stofaanvoer (compost, stro achterlaten, groenbemesters). Door de beworteling meer organische stof, meer kluitvorming, en betere vochtvoorziening en minder stuiven
2. Zaai groenbemester waar het kan en spuit deze zo laat mogelijk dood. Bij aardappels pas vlak voor opkomst
3. Voer bewerkingen uit met de passende rijsnelheid: mesttoediening en cultivator niet te snel, dat geeft een te fijne structuur, spitten niet te langzaam door de intensieve grondbewerking wordt de structuur ook te fijn.
4. Chauffeurs kom geregeld van de trekker af en bekijk het resultaat van de grondbewerking en pas de snelheid evt aan: voorkom dat de grond te fijn wordt!

Project Bodemkwaliteit Veenkoloniën

De demonstratie is onderdeel van 'Bodemkwaliteit Veenkoloniën'. Dit project is in 2013 gestart op PPO-locatie Valthermond. Doel van het project is het ontwikkelen van praktisch toepasbare maatregelen voor een duurzaam bodembeheer in de Veenkoloniën.

Meer informatie www.beterbodembeheer.nl

Contactpersoon

Janjo de Haan

janjo.dehaan@wur.nl

Colofon

Tekst Jan Rinze van der Schoot en Janjo de Haan;

Opmaak Caroline Verhoeven

Foto's PPO-agv.

Financiering uit programma Klimaatadaptatie van de provincie Groningen en uit de PPS Bodem (financiering ministerie van EZ en AVEBE) .

Bodem kwaliteit

Verminderen stuifgevoeligheid en verslemping bouwvoor in Veenkoloniën door aangepaste grondbewerkingen en verhogen organische stof aanvoer

Donderdag 28 augustus 2014